

การผสมผสานสาธารณสุขมูลฐานกับการบริหารโรงงาน
เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของพนักงาน
ในการป้องกันโรคจากการทำงาน
กรณีศึกษา โรคประสาทหูเสื่อมจากเสียงดัง และอุบัติเหตุ

THE INTEGRATION OF PRIMARY HEALTH CARE APPROACH
AND FACTORY MANAGEMENT
TO CHANGE THE WORKERS' HEALTH BEHAVIORS
IN PREVENTION OF WORK - RELATED DISEASES
CASE STUDY : NOISE - INDUCED HEARING LOSS AND ACCIDENT

จตุรรัตน์ รามสูต

อภินิพนธ์การ
ห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ชื่อวิทยานิพนธ์ การผสมผสานสาธารณสุขมูลฐานกับการบริหารโรงงาน เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของพนักงาน ในการ ป้องกันโรคจากการทำงาน กรณีศึกษาโรคประสาทหูเสื่อมจากเสียงดังและอุบัติเหตุ

ผู้วิจัย จุฑารัตน์ งามสุด

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สุขุม ภูทอง	วท.ม.
อรพรรณ เมธาติลกุล	พ.บ., M.P.H.
ลัดดาวัลย์ ทองนพ	M.P.H.
ลือพล ปุณณกันต์	วท.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา 8 เมษายน พ.ศ. 2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของวิธีผสมผสาน สาธารณสุขมูลฐานกับการบริหารโรงงาน ในการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมสุขภาพของพนักงาน ในการป้องกันโรคประสาทหูเสื่อมจากเสียงดัง และอุบัติเหตุจากการทำงานมีพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตสุราแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ในแผนกบรรจุสุราทุกคนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 6 เดือน เป็นประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง โดยใช้แบบวัดและสอบถามพนักงานเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนของพนักงาน ในการป้องกันโรคประสาทหูเสื่อมจากเสียงดังและอุบัติเหตุจากการทำงาน และใช้แบบสำรวจสิ่งแวดล้อมและการทำงานในแผนกบรรจุสุรา มีการทดลองโดยนำเอาวิธีผสมผสานสาธารณสุขมูลฐานกับการบริหารโรงงานมาใช้ เพื่อการบริหาร การป้องกันการเกิดโรคจากการทำงานเป็นระยะเวลา 3 เดือน แล้วใช้แบบวัด และสอบถาม และแบบสำรวจสิ่งแวดล้อมและการทำงานเก็บข้อมูลครั้งที่ 2

ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองพนักงานมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากเสียงดังและอุบัติเหตุจากการทำงานเพิ่มขึ้น จากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-Value} < 0.001$) มีคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับอันตรายจากเสียงดัง และอุบัติเหตุจากการทำงานดีขึ้นจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) และมีคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคประสาทหูเสื่อม จากเสียงดัง และการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-Value} < 0.001$) แสดงว่า วิธีผสมผสานสาธารณสุขมูลฐานกับการบริหาร โรงงานนี้เป็นวิธีที่สามารถส่งเสริมช่วยเหลือให้พนักงานได้รู้จักรับผิดชอบต่อตนเองในการ ป้องกันการเกิดโรคประสาทหูเสื่อมจากเสียงดัง และอุบัติเหตุจากการทำงาน การให้ความรู้เช่นนี้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ถูกต้องและ จะช่วยพัฒนาความสามารถของแต่ละบุคคล ให้สามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

Thesis Title The Integration of Primary Health Care
Approach and Factory Management to
Change the Workers' Health Behaviors
in Prevention of Work-related Diseases
Case Study : Noise-Induced Hearing Loss
and Accident

Name Jutarart Ramasoota

Degree Master of Science (Teachnology of
Euvironmental Management)

Thesis Supervisory Committee

Sukum Phuthong, M.Sc.

Orapan Mathadilokkul, M.D., M.P.H.

Laddawan Thognop, M.P.H.

Luepol Punnakanta, M.Sc.

Date of Graduation 8 April B.E. 2536 (1993)

Abstract

This research aims to study the effectiveness of the integration of primary health care approach with factory management in changing knowledge, attitude and health behavior of workers particularly with regard to self - prevention from noise - induced hearing loss and accidents in the workplace. The samples are workers in the packing department of the Whiskey manufacturing in Nakornprathom province. All workers have had at least six months of work experience. Data were collected twice. In the pre-test, question-naires were distributed to measure and assess the workers's knowledge, attitude and

behavior in preventing themselves from hearing loss and accidents in a workplace. Meanwhile, an environment survey is carried out in the packaging department. This is followed by a three-month long experiment in which the integration of Primary health care approach and factory management is implemented. Then, in the post-test, the same set of questionnaires and environment survey forms were distributed to reassess the experiment result.

The research result turned out that in the post-test sampled workers scored higher and statistically significant ($p\text{-value} < 0.001$) in their knowledge about hazard from exposure to loud noise and about accident in the workplace, compared to the pre-test. They also scored higher and statistically significant in attitude about their score is also higher and statistically significant in practice to prevent themselves from noise-induced hearing loss and accident.

These results indicate that the integration of primary health care approach and factory management is a means to help workers to learn to take care of themselves and to prevent themselves from noise-induced hearing loss and accident. It is recommended that this integrated approach be introduced to all workers so that they can change their attitudes accordingly and can develop their skills to the most benefit.